

Vergaderjaar 1987–1988 Nr. 244a

19935

Strafbaarstelling van misbruik van voorwetenschap

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR JUSTITIE¹

Vastgesteld 16 september 1988

Het voorbereidend onderzoek gaf aanleiding tot het formuleren van de volgende opmerkingen en vragen.

De leden van de fractie van het **C.D.A.** hadden met instemming kennisgenomen van het wetsvoorstel.

Wel zetten zij vraagtekens bij de haalbaarheid van de rechtshandhaving met name in het licht van een aanmerkelijk aantal door commentatoren aangedragen casusposities, waarbij de strafbepaling kan worden ontrokken respectievelijk terzake waarvan aan strafbaarheid moet worden getwijfeld. Gaarne zouden zij terzake commentaar van de bewindslieden ontvangen.

In hoeverre worden met het oog op extra belasting van O.M. en rechtbank te Amsterdam formaties uitgebreid en hoeveel wordt op de justitiebegroting voor die extra belasting gevoteerd? Het criterium «vanuit Nederland» in artikel 33 6a lid 2, was de aan het woord zijnde leden onduidelijk.

Kunnen de bewindslieden aan de hand van voorbeelden dienaangaande meer duidelijkheid verschaffen?

De leden van de **P.v.d.A.**-fracties gaven uiting aan hun twijfel aangaande de effectiviteit van het wetsvoorstel. In het bijzonder meenden zij dat de voorwetenschap die in dit wetsvoorstel wordt bestreden, moeilijk te bewijzen zal zijn.

Kunnen de bewindslieden nog eens aangeven op welke gronden zij verwachten dat het voorstel effectief zal zijn? Op grond van artikel 36e van het Wetboek van Strafrecht kan degene die wederrechtelijk voordeel heeft genoten dit voordeel worden ontnomen. Zou het niet rechtvaardiger zijn de eventuele gedupeerde in zo'n geval compensatie te geven?

Los van de strafrechtelijke procedure kan degene die met voorwetenschap voordeel heeft genoten, via een civielrechtelijke procedure worden aangesproken. Als de betrokkene zowel in een strafrechtelijke procedure wordt aangesproken op grond van artikel 36e Wetboek van Strafrecht, alsook door een civielrechtelijke procedure wordt veroordeeld tot terugbetaling van het genoten voordeel, komt deze samenloop van betalingen dan niet in strijd met het ne bis in idem beginsel?

¹ Samenstelling:

Wagemakers (CDA) (voorzitter), Glasz (CDA), Fleers (CDA), Mastik-Sonneveldt (PvdA), mw. J. H. B. van der Meer (PvdA), Van Veldhuizen (PvdA), Heijne Makkreel (VVD), Talsma (VVD), Glastra van Loon (D66), Barendregt (SGP), De Gaay Fortman (PPR), Vogt (PSP), Schuurman (RPF), mw. Bolding (CPN) en Van der Jagt (GPV).

Zou de minister, zo vroegen zij voorts, onder de veronderstelling dat het wetsvoorstel een tiental jaren geleden al in werking zou zijn getreden, voorbeelden kunnen geven van gevallen van voorwetenschap die in het licht van dit wetsvoorstel strafbaar zouden zijn geweest?

De leden van de fractie van de **V.V.D.** waren van oordeel dat het taalgebruik in het voorgestelde artikel 336a, eerste lid Strafrecht, voor verbetering vatbaar is. Naar hun mening zou het woord «hetzij» in de laatste zinsnede moeten worden vervangen door «of», danwel zou ook na «gestraft» het woord «hetzij» moeten worden ingevoegd. Het woord «hetzij» komt immers nimmer geïsoleerd voor, doch alleen in de combinaties hetzij/hetzij en hetzij/of. Zie de Algemene Nederlandse Spraakkunst, bladzijde 1132–1134. Zie ook het bestaande artikel 335 Sr. Voorts meenden deze leden dat het de voorkeur zou verdienen in het tweede lid na «straf» in te voegen «of straffen». Zulks in het besef dat de voorgestelde tekst conform is aan die van artikel 335.

Deze leden zouden voorts gaarne een nadere toelichting ontvangen op de uiteenzetting in alinea 16 van de Nota naar aanleiding van het Eindverslag Tweede Kamer, waar wordt gesteld dat het expliciet aanwijzen van de beurs als locus delicti nodig is om de rechtbank te Amsterdam bevoegd te maken, in het bijzonder vanwege «de omstandigheid dat uitlokking en medeplichtigheid naar de heersende leer onafhankelijk van de hoofdgedraging zijn gelokaliseerd».

Het kwam de hier aan het woord zijnde leden voor dat het doel ook voor medeplichtigheid de beurs als locus delicti aan te wijzen niet is bereikt en dat daartoe in het voorgestelde tweede lid van artikel 4 Strafvordering niet alleen naar artikel 336a, doch ook naar artikel 48 Strafrecht verwezen had moeten worden, of in dit voorgestelde tweede lid na «Strafrecht» had moeten worden ingevoegd «danwel medeplichtigheid daaraan».

Tenslotte zouden de aan het woord zijnde leden gaarne willen vernemen of door de voorgestelde bepalingen naar het inzicht van de regering ook misbruik van voorwetenschap omtrent komende perspublicaties (bij diegenen die betrokken zijn bij vervaardiging en verspreiding van het betrokken drukwerk) wordt gedekt.

De voorzitter van de commissie,
Wagemakers

De griffier van de commissie,
Dijkstra-Liesveld